

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 2457/05
13.04.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Novice Pekovića, predsednika veća, Slobodana Gazivode, Sonje Manojlović, Dragana Aćimović i Andelke Stanković, članova veća, sa savetnikom Svjetlanom Nikolić, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu optuženih AA i BB zbog krivičnih dela razbojništva iz čl.168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, rešavajući o žalbama: Okružnog javnog tužioca u Beogradu, branioca optuženog AA, advokata AB i branioca optuženog BB, advokata BV, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Beogradu K.261/03 od 01.07.2005. godine, posle sednica veća održane u smislu čl.375. ZKP, dana 13.04.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

I Povodom žalbi Okružnog javnog tužioca u Beogradu i branioca optuženog AA a po službenoj dužnosti PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Beogradu K.261/03 od 01.07.2005. godine, u osuđujućem delu, u odnosu na optuženog AA, u pogledu pravne kvalifikacije krivičnih dela, tako što Vrhovni sud protivpravne delatnosti ovog optuženog izvršene dana 03.08.2001. godine na štetu oštećenih VV i GG, opisane u izreci te presude, pravno kvalificuje kao produženo krivično delo razbojništva iz čl.168. stav 1. KZ RS i uvaženjem žalbe branioca optuženog AA u pogledu odluke o kazni za ovo krivično delo utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 1 - jedne godine i 2 - dva meseca, a protivpravnu delatnost ovog optuženog izvršenu dana 11.02.2005. godine, na štetu DD opisanu u izreci prvostepene presude pravno kvalificuje kao krivično delo razbojništva iz čl.206. stav 1. Krivičnog zakonika ("Sl. glasnik RS" br.85/05 od 06.10.2005. godine) i za to delo utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 1 - jedne godine, te primenom čl.60. Krivičnog zakonika optuženog AA OSUĐUJE na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 - dve godine u koju kaznu mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru od 22.02. do 01.07.2005. godine, dok se žalbe Okružnog javnog tužioca u Beogradu u odnosu na ovog optuženog i branioca optuženog AA u ostalom delu ODBIJAJU kao neosnovane.

II Uvaženjem žalbe branioca optuženog BB PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Beogradu K.261/03 od 01.07.2005. godine u osuđujućem delu, u odnosu na optuženog BB, samo u pogledu odluke o kazni, tako što Vrhovni sud optuženog BB za izvršeno krivično delo razbojništva iz čl.168. stav 1. KZ RS izvršeno 03.08.2001. godine na štetu oštećenog VV, za koje je tom presudom oglašen krivim OSUĐUJE na kaznu zatvora u trajanju od 5 - pet meseci, a žalba Okružnog javnog tužioca u Beogradu u odnosu na ovog optuženog ODBIJA SE kao neosnovana.

U ostalom delu prvostepena presuda ostaje neizmenjena.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Beogradu K.261/03 od 01.07.2005. godine pod I oglašeni su krivim optuženi AA i optuženi BB, zbog krivičnog dela razbojništva u saizvršilaštvu iz čl.168. stav 1. KZ RS u vezi čl.22. OKZ izvršenog dana 03.08.2001. godine na štetu oštećenog VV, optuženi AA oglašen je krivim za dva krivična dela razbojništva iz čl.168. stav 1. KZ RS i to jedno izvršeno 03.08.2001. godine na štetu oštećene GG a drugo izvršeno 11.02.2005. godine na štetu oštećenog DD, pa je sud optuženom AA za krivična dela učinjena na štetu oštećenih VV i GG utvrdio kazne zatvora u trajanju od po 7 - sedam meseci, a za krivično delo izvršeno na štetu oštećenog DD, utvrdio je kaznu zatvora u trajanju od 1 - jedne godine, te za krivična dela u sticaju na osnovu čl.42. i 43. te 48. i 50. OKZ AA osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 - dve godine, u koju kaznu mu je uračunato vreme provedeno u pritvoru od 22.02. do 01.07.2005. godine, optuženi BB zbog jednog krivičnog dela razbojništva iz čl.168. stav 1. KZ RS osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 7 - sedam meseci; optuženi AA obavezan je da na ime troškova krivičnog postupka plati sudu iznos od 55.000,00 dinara a optuženi BB iznos od 19.500,00 dinara, te

na ime sudskog paušala obavezani su da plate iznose od po 5.000,00 dinara, sve u roku od 15 dana od dana pravnosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Pod tač.II iste presude optuženi AA na osnovu čl.354. stav 1. ZKP oslobođen je od optužbe da je izvršio krivično delo teške krađe iz čl.166. stav 1. tač.3. KZ RS.

Posebnim rešenjem Okružnog suda u Beogradu K.261/03 od 16.09.2005. godine ispravljena je nepravnosnažna presuda Okružnog suda u Beogradu K.261/03 od 01.07.2005. godine, tako što u izreci presude pod II umesto reči: "okrivljeni AA, na osnovu čl.354. stav 1. ZKP oslobađa se od optužbe", treba da stoji: "prema optuženom AA, a na osnovu čl.354. stav 1. ZKP odbija se optužba" i određeno je da se ova ispravka ima uneti u izvornik presude.

Rešenjem Okružnog suda u Beogradu K.261/03 od 01.07.2005. godine prema optuženom AA ukinut je pritvor pa je određeno da se ima odmah pustiti na slobodu.

Protiv navedene presude i to u odnosu na njen osuđujući deo, izjavili su žalbe:

- Okružni javni tužilac u Beogradu zbog odluke o krivičnoj sankciji, s predlogom da se prвostepena presuda preinači i da se svi okrivljeni osude na kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju;
- branilac optuženog AA, advokat AB, sa svih zakonskih razloga, s predlogom da se presuda u odnosu na ovog optuženog ukine ili preinači; žalbom je zahtevano da o sednici veća drugostepenog suda budu obavešteni optuženi AA i branilac;
- branilac optuženog BB, advokat BV zbog odluke o kazni, s predlogom da se ovom optuženom izrekne uslovna osuda; žalbom je zahtevano da o sednici veća drugostepenog suda bude obavešten optuženi BB i njegov branilac.

Republički javni tužilac je podneskom Ktž. 43/06 od 02.02.2006. godine predložio da se uvaži žalba Okružnog javnog tužioca u Beogradu i prвostepena presuda preinači tako što će se optuženima AA i BB za izvršeno krivično delo izreći kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju a da se odbiju kao neosnovane žalbe branilaca optuženih AA i BB.

Vrhovni sud je održao sednicu veća u smislu čl.375. ZKP u odsustvu uredno obaveštenih zamenika Republičkog javnog tužioca, optuženog BB i branilaca advokata AB i BV, kao i u odsustvu optuženog AA koji poziv nije primio uredno. Razmotreni su svi spisi predmeta zajedno sa pobijanom presudom, pa je po oceni navoda žalbi, Vrhovni sud našao:

Prвostepena presuda ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti u smislu čl.380. stav 1. tač.1. ZKP.

U jedinstvenom obrazloženju žalbenih navoda branioca optuženog AA, prвostepena presuda se u osuđujućem delu, a u odnosu na ovog optuženog, pobija zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona. Pri tome se ističe da u činjeničnom opisu u odnosu na krivično delo razbojništva izvršeno u saizvršilaštvu sa optuženim BB nedostaju osnovni elementi tog dela, jer nisu utvrđene pojedinačne radnje izvršenja optuženih što izreku čini nerazumljivom. Ostalo je, po žalbi, nerazjašnjeno pitanje uračunljivosti optuženog koji je inače narkoman, o čemu se morao izjasniti veštak neuropsihijatar. I na kraju, odbrana smatra da je optuženi trebao biti oglašen krivim za jedno produženo krivično delo razbojništva, a ne za tri pojedinačna krivična dela.

Vrhovni sud nalazi da su žalbeni navodi branioca optuženog AA, neosnovani.

Najpre, ne stoji bitna povreda odredaba krivičnog postupka jer je izreka presude u odnosu na krivično delo razbojništva izvršenog u saizvršilaštvu razumljiva, budуći da su navedene radnje svakog od optuženih AA i BB u okviru njihovog saizvršilačkog delovanja.

Iz nalaza i mišljenja veštaka ĐĐ od 26.05.2005. godine utvrđeno je da je optuženi AA krivično delo izvršeno na štetu DD izvršio u stanju alkoholosanosti, zbog čega je njegova uračunljivost bila smanjena ali ne bitno, a iz nalaza i mišljenja komisije veštaka KPD bolnice u Beogradu, EE, neuropsihijatra i ŽŽ, psihijatra od 21.01.2005. godine utvrđeno je da je optuženi AA krivično delo na štetu oštećenih VV i GG izvršio u fazi toksikomanske zavisnosti od opojnih droga i da je zbog toga njegova uračunljivost bila smanjena do stepena bitnog ali ne i bitno. Stoga je očigledno da je pitanje uračunljivosti optuženog zbog činjenice da je koristio narkotike utvrđena, pa je suprotan žalbeni navod njegovog branioca i u ovom delu neosnovan.

I na kraju, u vreme izvršenja krivičnog dela, donošenja prvostepene presude i podnošenja žalbe od strane branioca optuženog AA, nije postojala zakonska mogućnost konstrukcije produženog krivičnog dela kada je u pitanju krivično delo razbojništva iz čl.168. stav 1. KZ RS, pre svega sa razloga što je u pitanju složeno krivično delo koje se sastoji od krađe i prinude, pa razlozi kriminalne politike nisu opravdavali takvu konstrukciju produženog krivičnog dela, zbog čega žalbeni navod branioca optuženog AA u ovom pogledu nije prihvatljiv.

Međutim, kako je u međuvremenu 01.01.2006. godine stupio na snagu Krivični zakonik ("Sl.glasnik RS" br.85/05 od 06.10.2005. godine) u daljem tekstu KZ, kojim je propisano postojanje produženog krivičnog dela uz uslove predviđene čl.61. tog Zakonika, to se po nalaženju Vrhovnog suda ova zakonska odredba kao pravno pravilo treba primeniti prema optuženom AA samo u odnosu na dva krivična dela razbojništva izvršena 03.08.2001. godine na štetu oštećenih VV i GG, jer su ispunjeni uslovi iz stava 1. čl.61. KZ, budući da je isti optuženi izvršio više (dva) istih krivičnih dela u vremenskoj povezanosti koja predstavljaju celinu zbog postojanja istovrsnosti predmeta dela (mobilni telefoni) i jedinstvenog umišljaja optuženog.

Sa navedenih razloga, Vrhovni sud je po službenoj dužnosti preinačio prvostepenu presudu u pogledu pravne kvalifikacije krivičnog dela, primenjujući odredbu čl.61. stav 1. KZ, kao pravno pravilo koje je u ovom pogledu za optuženog AA povoljnije u odnosu na navedene protivpravne delatnosti izvršene 03.08.2001. godine na štetu oštećenih VV i GG, nalazeći da se radi o produženom krivičnom delu razbojništva, ali iz čl.168. stav 1. KZ RS koji je važio u vreme izvršenja krivičnog dela (2001. godine), po kojem je bila predviđena kazna zatvora najmanje 1 - jednu godinu, za razliku od krivičnog dela razbojništva iz čl.206. stav 1. sada važećeg Krivičnog zakonika, za koje je propisana kazna zatvora od 2 - dve do 10 - deset godina, zbog čega je u ovom slučaju Krivični zakonik u pogledu donjem minimuma kazne za krivično delo u pitanju, stroži, pa se ne može primeniti.

Isto objašnjenje, u vezi primene odredbe čl.168. stav 1. KZ RS odnosi se i na optuženog BB koji je prvostepenom presudom oglašen krivim za krivično delo razbojništva iz čl.168. stav 1. KZ RS izvršenog 03.08.2001. godine na štetu oštećenog VV.

Kako je protivpravna delatnost optuženog AA izvršena dana 11.02.2005. godine na štetu oštećenog DD, to između ove delatnosti i onih delatnosti izvršenih od strane ovog optuženog 03.08.2001. godine nema vremenske povezanosti, te ona ne može ući u sastav produženog krivičnog dela u smislu čl.61. stav 1. KZ, već predstavlja posebno krivično delo razbojništva iz čl.206. stav 1. Krivičnog zakonika. Ovo stoga, što je u vreme izvršenja krivičnog dela u pitanju (2005. godine), odredbom čl.168. stav 1. tada važećeg izmenjenog KZ RS, bila propisana kazna zatvora najmanje 3 - tri godine, zbog čega se u smislu čl.5. stav 2. KZ mora primeniti čl.206. stav 1. KZ po kojoj je propisana kazna zatvora od 2 - dve do 10 - deset godina, pa je Krivični zakonik za učinioca blaži. Stoga je Vrhovni sud Srbije po službenoj dužnosti i u odnosu na ovu protivpravnu delatnost optuženog AA, prvostepenu presudu preinačio u pogledu pravne kvalifikacije dela, budući da se u radnjama optuženog izvršenim dana 11.02.2005. godine stiču sva zakonska obeležja krivičnog dela razbojništva iz čl.206. stav 1. KZ.

Prilikom odlučivanja o kazni, Vrhovni sud je uvažio žalbu branioca optuženog AA samo u odnosu na produženo krivično delo iz čl.168. stav 1. KZ RS utvrđujući mu za to delo kaznu zatvora u trajanju od 1 - jedne godine i 2 - dva meseca, koja je preinačenjem pravne kvalifikacije krivičnog dela u izvesnoj meri ublažena, uz prihvatanje svih olakšavajućih okolnosti utvrđenih u prvostepenoj presudi, koje se odnose na iskreno držanje optuženog i izraženo kajanje za učinjeno. U odnosu na krivično delo iz čl. 206. stav 1. KZ sud je cenio i osobito olakšavajuće okolnosti iz čl.56. i 57. KZ budući da je delo izvršeno u stanju smanjene uračunljivosti optuženog ali ne bitno, te da se nakon izvršenja krivičnog dela oženio i dobio dete te mu je ovaj sud za to delo utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 1 - jedne godine. Uz sve navedeno, dat je odgovarajući značaj ranijoj osuđivanosti optuženog kao otežavajućoj okolnosti, pa je AA za krivična dela u sticaju primenom odredbe čl.60. KZ osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 - dve godine, kao i u prvostepenoj presudi, u koju kaznu mu je u smislu čl.63. KZ uračunato i vreme provedeno u pritvoru, a koja kazna je po nalaženju ovoga suda srazmerna društvenoj opasnosti izvršenih krivičnih dela i stepenu krivice optuženog, pa će se istom postići svrha kažnjavanja predviđenog čl.42. KZ.

Kada je u pitanju optuženi BB, Vrhovni sud je uvažio žalbu njegovog branioca u pogledu odluke o kazni, pa je ovog optuženog za krivično delo razbojništva iz čl.168. stav 1. KZ RS za koje je prvostepenom presudom oglašen krivim, sada osudio na kaznu zatvora u trajanju od 5 - pet meseci, imajući u vidu osobito olakšavajuće okolnosti koje se odnose na činjenicu da je ovaj optuženi u vreme izvršenja krivičnog dela bio mlađe punoletno lice, da je priznao krivično delo i izrazio iskreno kajanje, a nakon izvršenja krivičnog dela dobio je zaposlenje, brine o starim i bolesnim roditeljima, te je i sam lošeg zdravstvenog stanja, a od izvršenja krivičnog dela proteklo je izvesno vreme, budući da je izvršeno 2001. godine. Nije zanemarena ni činjenica ranije osuđivanosti ovog optuženog, koju je sud imao u vidu prilikom odmeravanja kazne. Stoga Vrhovni sud nalazi da će se ovako izrečenom kaznom zatvora postići svrha kažnjavanja predviđena čl.42. KZ te da će se optuženi BB sprečiti da ubuduće čini ovakva i slična krivična dela.

Zato se suprotni žalbeni navodi Okružnog javnog tužioca u Beogradu, sa predlogom da se prema optuženima AA i BB za izvršena krivična dela izreknu kazne zatvora u dužem vremenskom trajanju, kao i one navedene u žalbi branioca AA koja se odnose na krivično delo razbojništva izvršeno 2005. godine, pa i na jedinstvenu kaznu zatvora sa predlogom izricanja blažih, pokazuju neosnovanim.

Kako u odnosu na tač.II izreke prvostepene presude kojom je prema optuženom AA optužba odbijena nije bilo žalbi ovlašćenih lica, to je u tom delu presuda ostala neizmenjena.

Sa svega napred izloženog, a na osnovu čl.391. stav 1. i čl.388. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Predsednik veća-sudija

Novica Peković, s.r.

Z a p i s n i č a r

Svetlana Nikolić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

vg